

Inwonersinitiatieven

Gemeente Ooststellingwerf
Maart-april 2026

Colofon

Uitgave: Helder Onderzoek
Tesselschadelaan 15C
1217 LG Hilversum
Tel: (035) 623 27 89
info@helderonderzoek.nl
www.helderonderzoek.nl

Uitgevoerd: Maart-april 2026

Opdrachtgever: Gemeente Ooststellingwerf

Deze rapportage is opgesteld door Helder Onderzoek. Helder Onderzoek neemt de richtlijnen van Data & Insights Network in acht. Deze richtlijnen zijn bij Helder Onderzoek op te vragen. Helder Onderzoek is ISO 27001 en 20252 gecertificeerd en werkt volgens de AVG en de gedragscode voor Onderzoek en Statistiek.

Onderzoeks- verantwoording

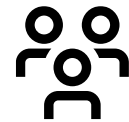
Inleiding

De gemeente Ooststellingwerf wil graag weten hoe inwoners de ondersteuning bij inwonersinitiatieven ervaren. Een inwonersinitiatief is een idee dat door de inwoners zelf bedacht is voor hun straat, buurt of dorp. Bijvoorbeeld een activiteit, project of verbetering in de leefomgeving.

De resultaten van deze vragenlijst worden door de gemeente gebruikt om de vindbaarheid en ondersteuning bij inwonersinitiatieven gemakkelijker te maken voor haar inwoners en plaatselijk belangen.

Uitvoering van het onderzoek

Steekproef: Leden van inwonerspanel Ooststellingwerf en deelnemers via de open link

Methode: Online

Uitnodiging: Per mail / open link

Veldwerkperiode: 31 maart t/m 19 april 2026

Herinnering: 2 keer

Responsoverzicht

	n
Totaal aantal leden inwonerspanel	2166
Deelnemers via inwonerspanel	703
Respons percentage inwonerspanel	32%
Deelnemers via de open link	13
Totaal aantal deelnemers	716

Samenstelling deelnemers

Leeftijd	n	%
16 t/m 34 jaar	17	2,4%
35 t/m 49 jaar	100	14,0%
50 t/m 64 jaar	204	28,4%
65 jaar en ouder	380	53,1%
Onbekend	15	2,1%

Samenstelling deelnemers

Kern	n	%
Appelscha (8426)	151	21,1%
Donkerbroek (8435)	42	5,9%
Elsloo (8424)	20	2,8%
Fochteloo (8428)	12	1,7%
Haule (8432)	26	3,6%
Haulerwijk (8433)	79	11,0%
Langedijke (8425)	12	1,7%
Langedijke (8525)	5	0,7%
Makkinga (8423)	28	3,9%
Nijeberkoop (8422)	7	1,0%
Oldeberkoop (8421)	39	5,4%
Oosterwolde (8431)	249	34,8%
Ravenswoud (8427)	11	1,5%
Waskemeer (8434)	20	2,8%
Onbekend	15	2,1%

Weging

Niet iedereen uit de gemeente doet mee aan het onderzoek. Vooral mensen onder de 34 jaar doen minder mee. Mensen boven de 50 jaar doen juist vaker mee. Om toch een eerlijk beeld te krijgen, hebben we een weging toegevoegd. De antwoorden van mensen onder de 34 jaar tellen hierdoor wat zwaarder mee en de antwoorden van mensen boven de 50 jaar wat minder zwaar. Zo sluit de uitkomst beter aan bij de leeftijdsverdeling in de gemeente.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het betrouwbaarheidspercentage zegt hoe groot de kans is dat je bij een nieuw onderzoek ongeveer dezelfde uitkomst krijgt. Bij 95% betekent dat: als je het onderzoek opnieuw doet, is er 95% kans op hetzelfde resultaat.

De nauwkeurigheid (foutmarge) laat zien hoeveel het antwoord kan afwijken van de werkelijkheid. Bijvoorbeeld: als 47% van de deelnemers iets vindt en de foutmarge is 4%, dan ligt het echte percentage ergens tussen 43% en 51%. Hoe kleiner de foutmarge, hoe zekerder je bent – maar daarvoor heb je wel meer deelnemers nodig.

Een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij een (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met 716 deelnemers, kunnen we met 95% zekerheid zeggen dat de resultaten van dit onderzoek kloppen, met een foutmarge van ongeveer 4%.

Leeswijzer

Soms tellen de antwoorden op tot iets meer of minder dan 100%. Dat komt omdat we afronden of omdat mensen meer dan één antwoord mochten geven.

Als je in de grafieken ziet dat het aantal deelnemers per vraag verschilt, komt dat doordat we soms antwoorden zoals 'weet ik niet' of 'niet van toepassing' weglaten. Ook kan het komen door een selectie in de vragenlijst.

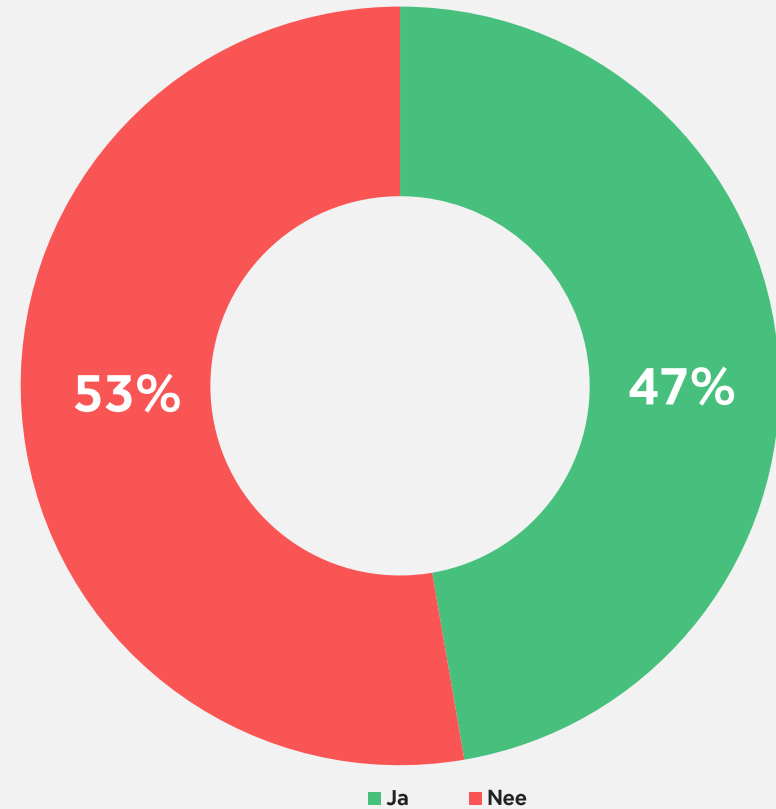
Bij de grafieken/tabellen zijn altijd de ongewogen aantallen (n=) genoemd.

In dit rapport is gekeken of er significante verschillen zijn tussen leeftijd. Significante verschillen zijn verschillen die niet aan toeval toe te schrijven zijn. Alleen de significante verschillen noemen wij in de rapportage.

Resultaten

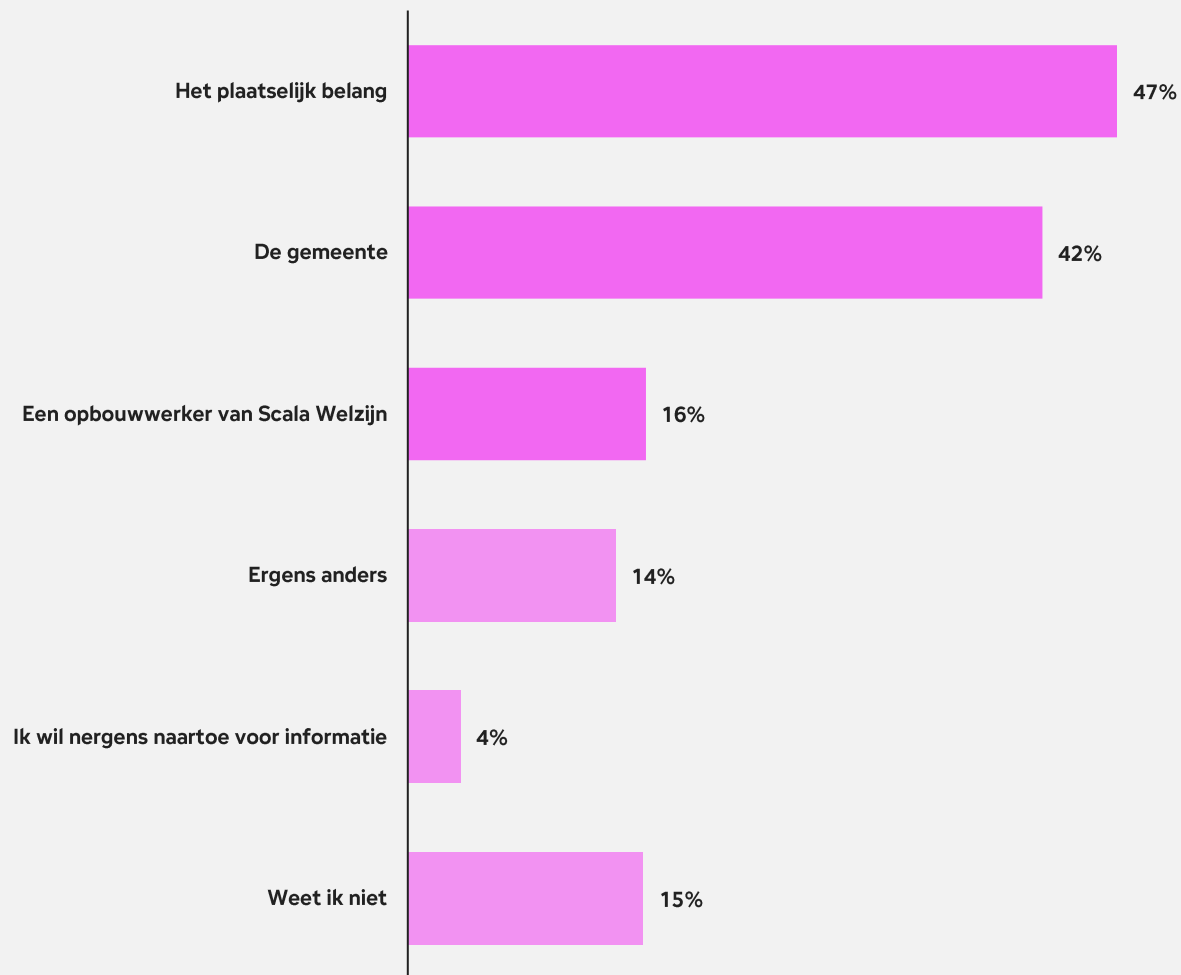
Bijna de helft van de deelnemers is de afgelopen jaren **betrokken geweest bij een organisatie in het eigen dorp**

Waar deelnemers naartoe zouden gaan als ze een idee of initiatief hadden

1. Het plaatselijk belang
2. De gemeente
3. Een opbouwwerker van Scala Welzijn

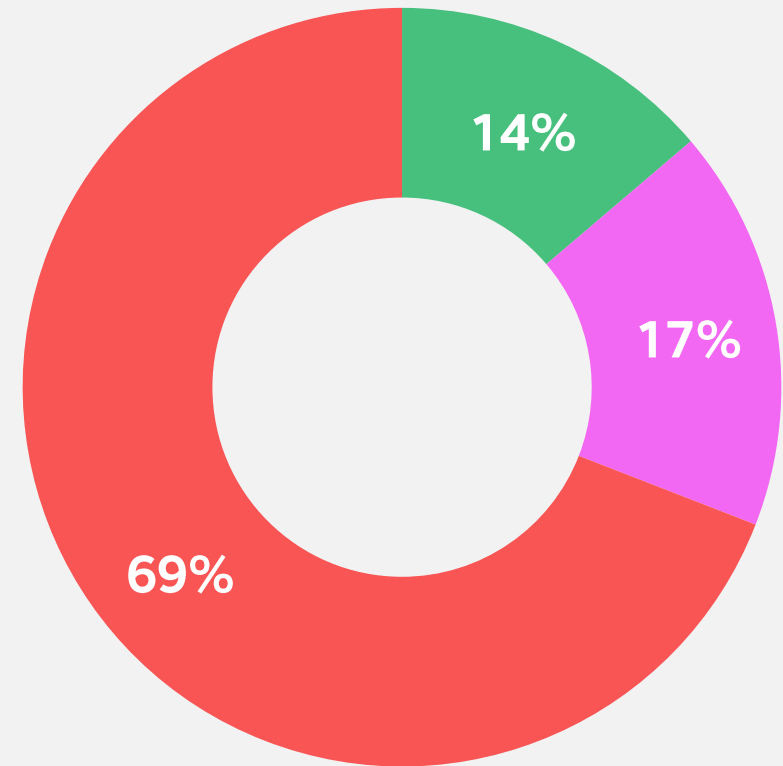
- Deelnemers jonger dan 35 en ouder dan 64 zouden vaker naar een opbouwwerker van Scala Welzijn gaan dan deelnemers van andere leeftijden.

n=716

Drie op de tien deelnemers heeft wel eens een **idee of initiatief gehad** voor de straat, de buurt of het dorp

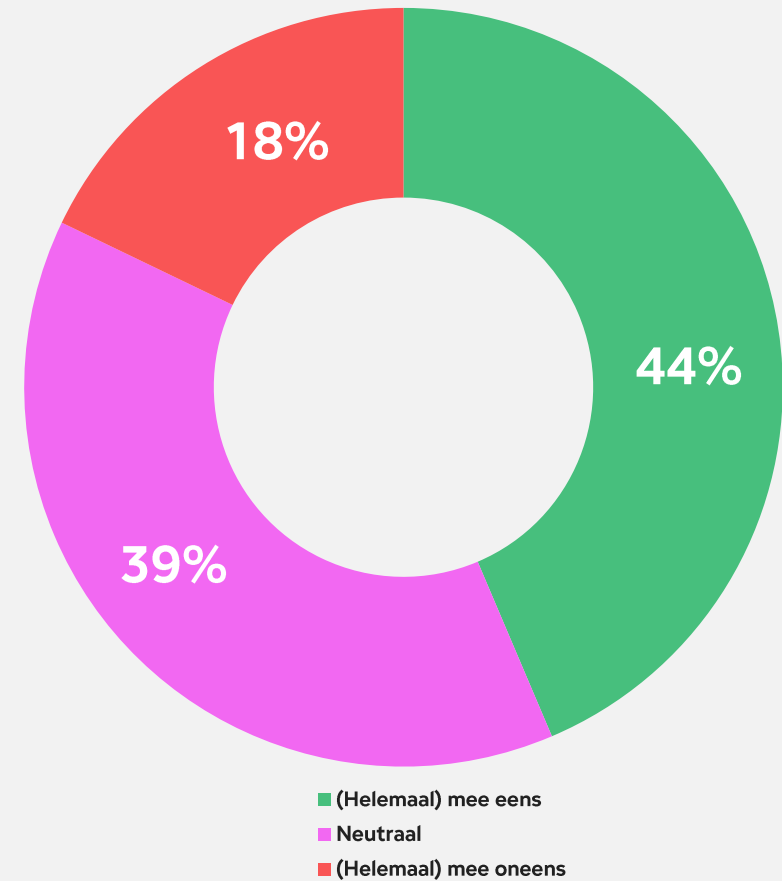
Eén op de zeven heeft hiervoor **informatie gezocht bij de gemeente**, terwijl één op de zes dit **niet** deed.

- Ja en ik heb daarvoor informatie gezocht bij de gemeente
- Ja, maar ik heb daar geen informatie voor gezocht bij de gemeente
- Nee

n=715

Ruim vier op de tien deelnemers vindt de informatie van de gemeente over ideeën en initiatieven **duidelijk**

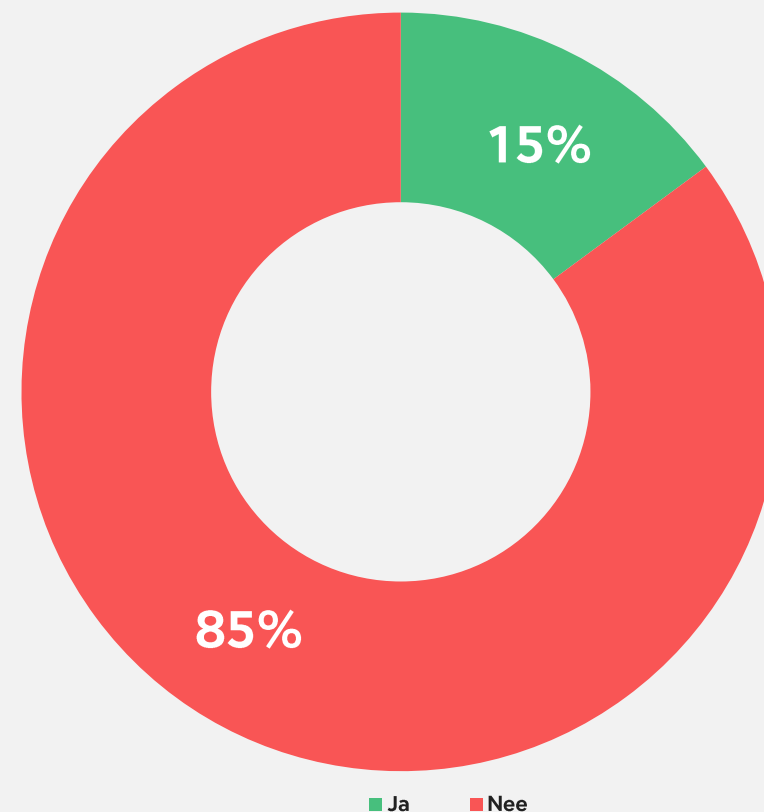
Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft wel eens een idee of initiatief gehad.

n=93*

De ruime meerderheid van de deelnemers was **nog niet bekend** met www.ditisooststellingwerf.nl

- Deelnemers ouder dan 64 zijn vaker bekend met www.ditisooststellingwerf.nl dan jongere deelnemers.

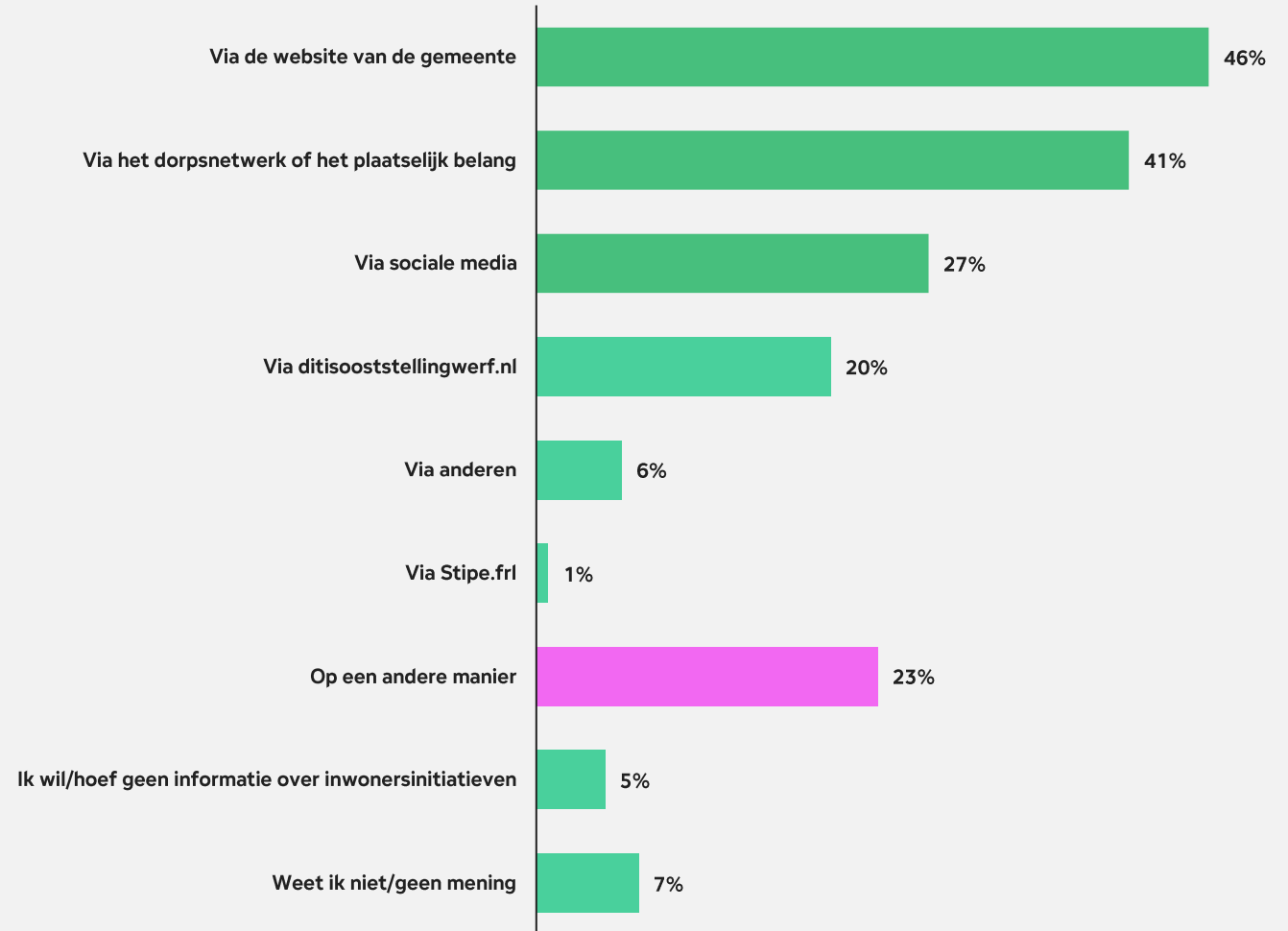
n=714

Hoe deelnemers informatie van de gemeente willen krijgen over inwonersinitiatieven

1. Via de website van de gemeente
2. Via het dorpsnetwerk of het plaatselijk belang
3. Via sociale media

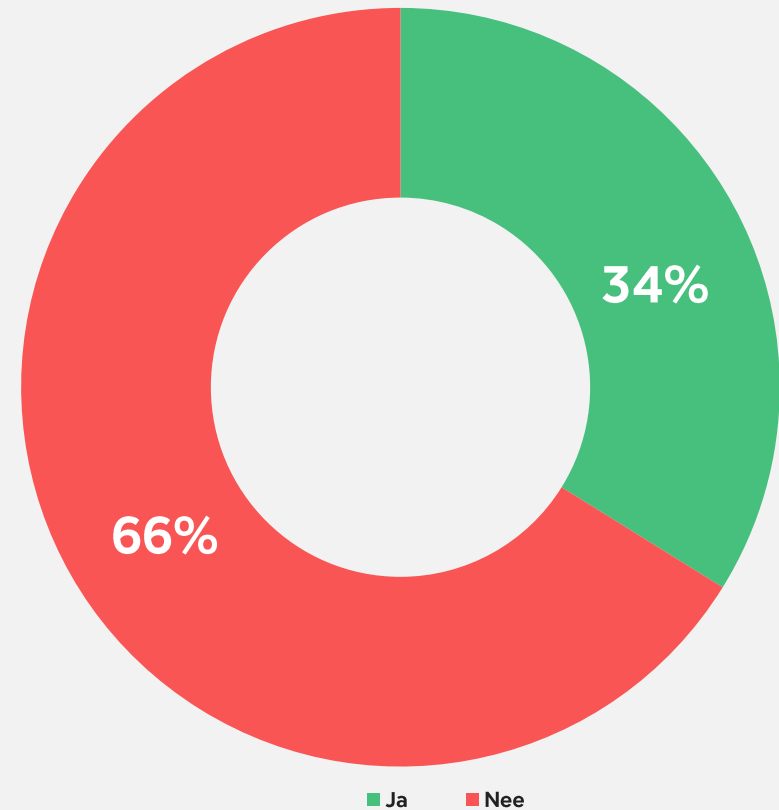
Andere manieren die deelnemers noemen zijn onder andere de lokale krant, e-mail en per post.

- Deelnemers jonger dan 35 jaar geven vaker aan de informatie via anderen te willen krijgen dan oudere deelnemers.

n=714

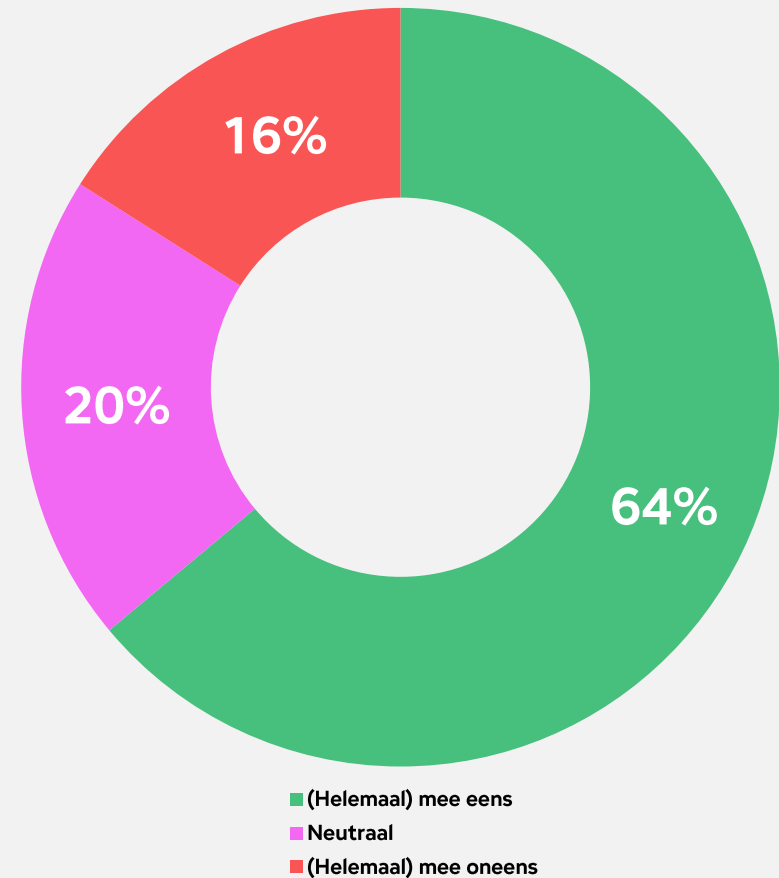
Eén derde van de deelnemers heeft wel eens een **idee besproken met de gemeente**

n=212*

*Selectie: Deelnemer heeft wel eens een idee of initiatief gehad.

Twee derde van de deelnemers vond het gemakkelijk om contact te krijgen met de gemeente over een idee of initiatief

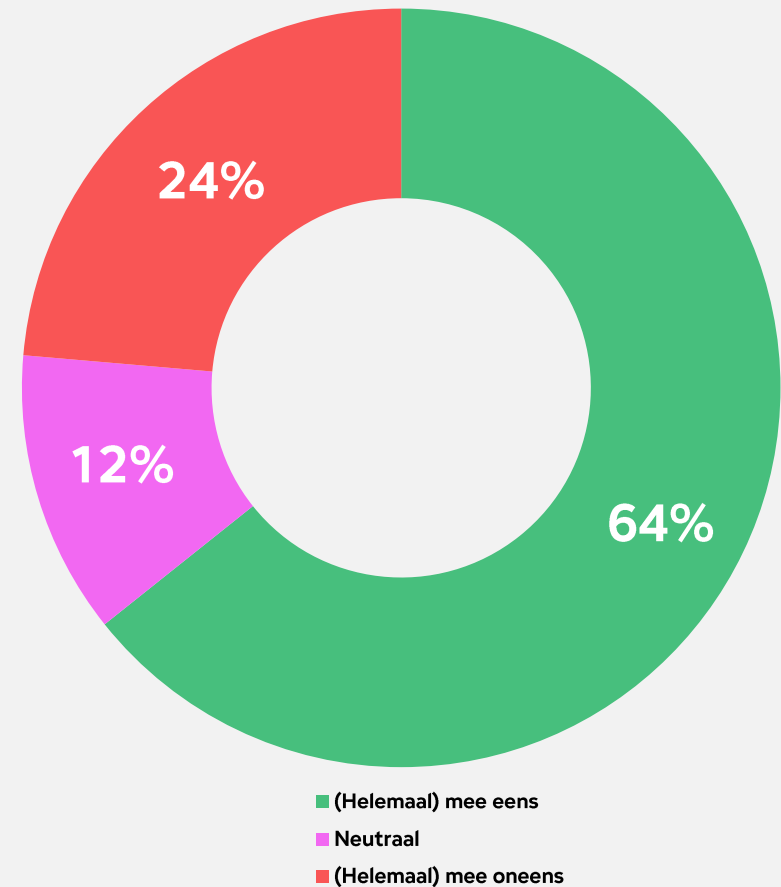
Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft een idee met de gemeente besproken.

n=77*

Twee derde van de deelnemers **voelde zich welkom** om een idee met de gemeente te bespreken

Deelnemers die zich **niet (helemaal) welkom** voelden geven - onder andere - aan dat zij graag willen dat de gemeente beter naar hen luistert, sneller reageert en meer meedenkt.

Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft een idee met de gemeente besproken.

n=77*

Ruim vier op de tien deelnemers kwam **direct bij de juiste contactpersoon** van de gemeente terecht

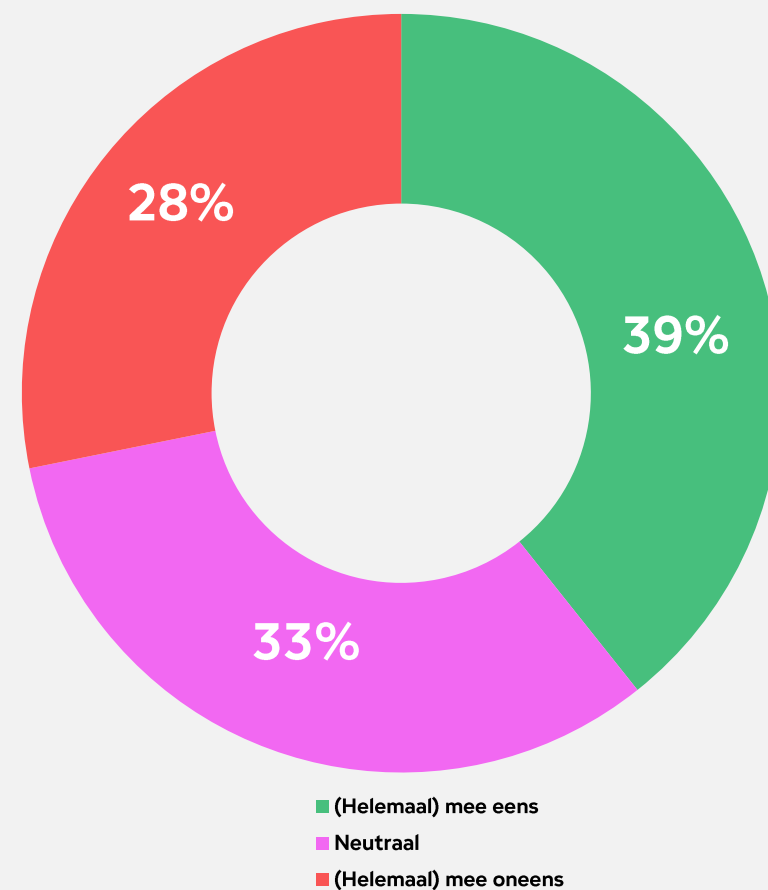

Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft een idee met de gemeente besproken.

n=76*

Vier op de tien
deelnemers vond het
duidelijk hoe het
proces zou verlopen

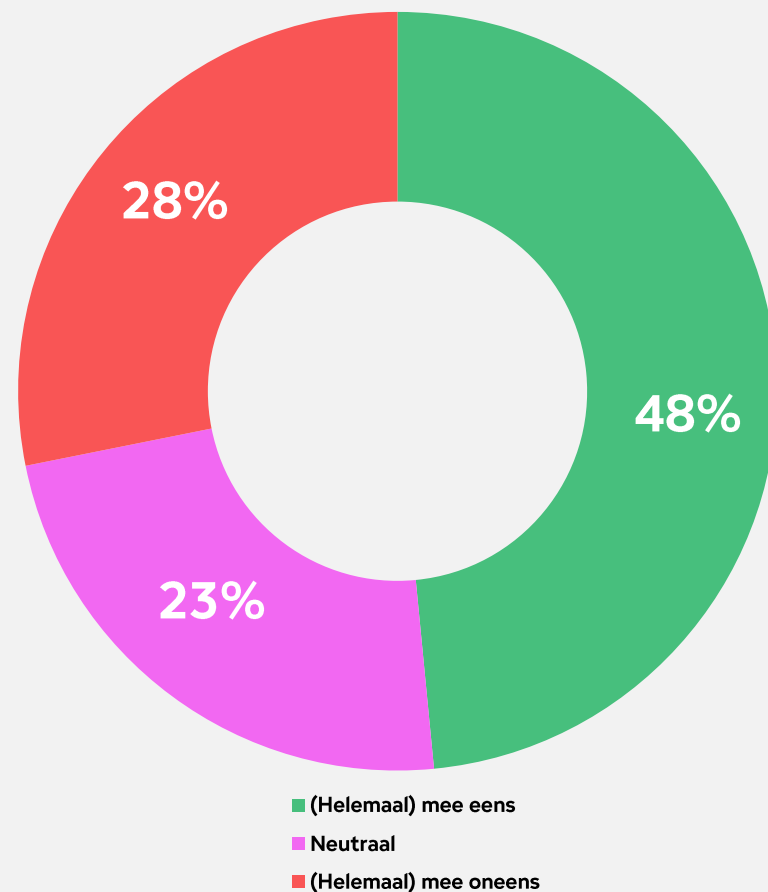

Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft een idee met de gemeente besproken.

n=75*

De helft van de deelnemers gaf aan dat de gemeente hen goed begeleidde

Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft een idee met de gemeente besproken.

n=75*

Uitleg van deelnemers die (deels) ontevreden zijn over het contact

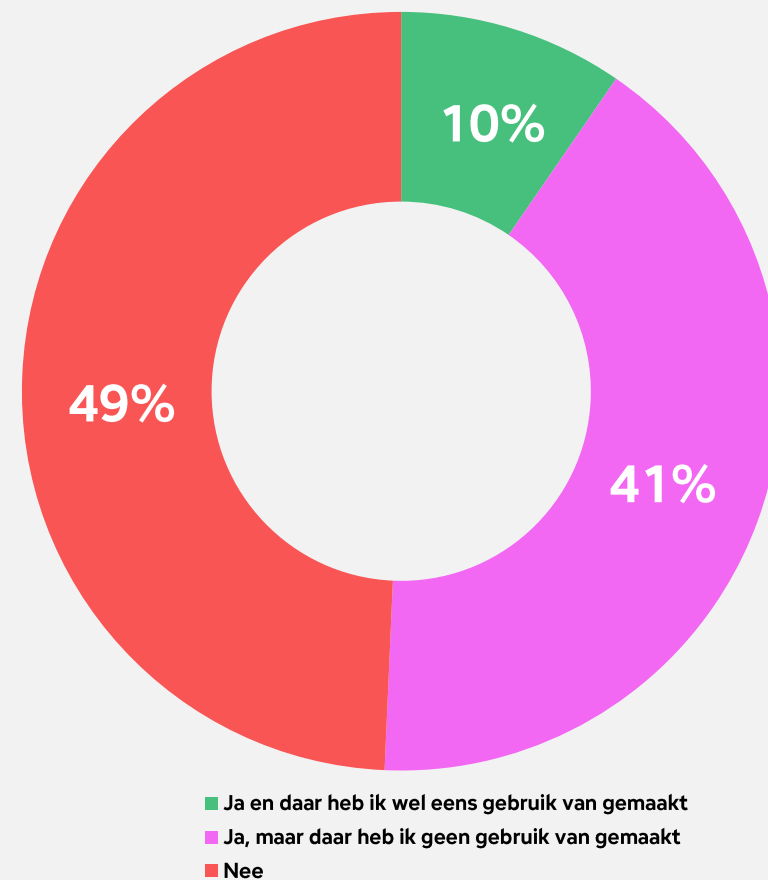
De meest voorkomende onderwerpen zijn:

- **Geen of te late terugkoppeling van gesprek/melding:** Deelnemers horen niets meer na een gesprek of melding. Ze moeten zelf achter informatie aan. Dat kost veel tijd en energie.
- **Ideeën en voorstellen worden niet opgepakt:** Deelnemers dienen een voorstel in, maar horen er niets meer over. Of het voorstel wordt afgewezen zonder dat er naar de achterliggende gedachte wordt gekeken.
- **Doorverwijzen en slechte bereikbaarheid:** Het is moeilijk om de juiste persoon te bereiken. Deelnemers worden doorverwezen, maar komen dan alsnog niet verder. Telefonische keuzemenu's maken het extra lastig.
- **Gemeente denkt niet altijd mee:** De gemeente legt uit wat de regels zijn, maar helpt niet altijd mee met het zoeken naar oplossingen.
- **Wisselende contactpersonen:** Ambtenaren wisselen en de overdracht verloopt niet goed. Deelnemers moeten hun verhaal steeds opnieuw vertellen.

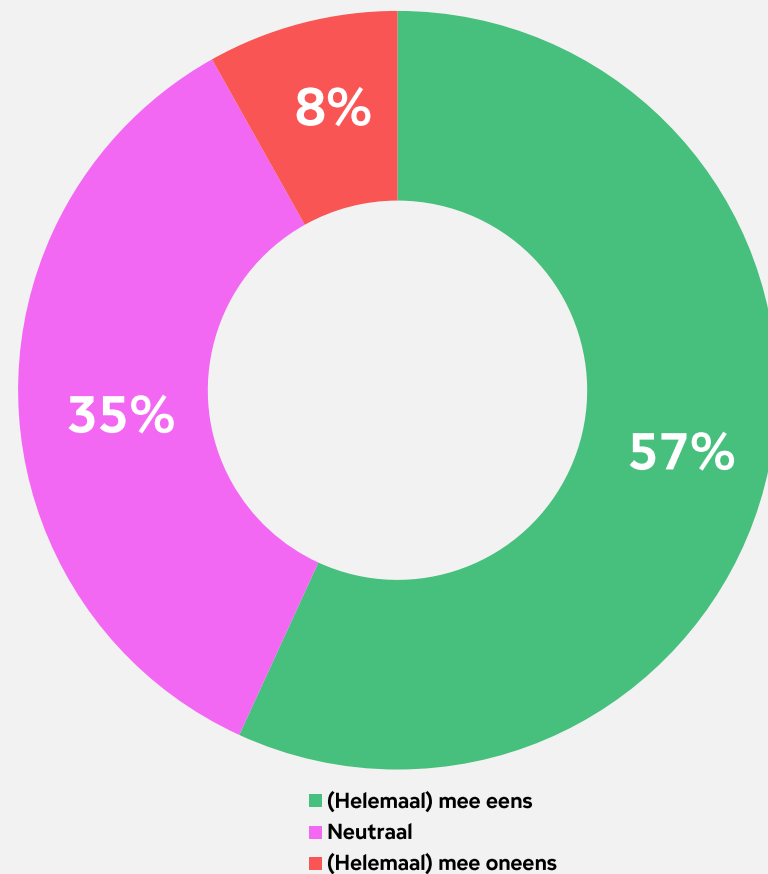
De helft van de deelnemers is bekend met de subsidies van de gemeente voor inwonersinitiatieven

Eén op de tien heeft hier ook al eens gebruik van gemaakt.

n=713

Bijna zes op de tien deelnemers vond de ondersteuning van de gemeente bij de aanvraag van subsidie goed

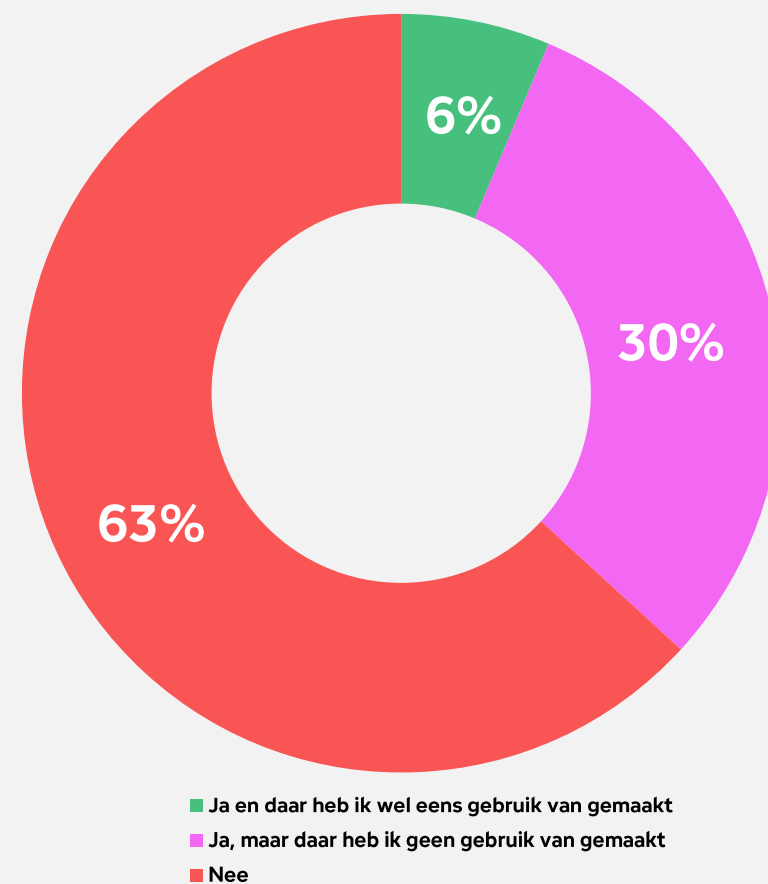
Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

*Selectie: Deelnemer heeft wel eens gebruik gemaakt van de subsidies van de gemeente voor inwonersinitiatieven.

n=68*

Ruim zes op de tien deelnemers was nog niet bekend met Het Fonds

- Deelnemers ouder dan 65 jaar zijn vaker bekend met Het Fonds dan jongere deelnemers.

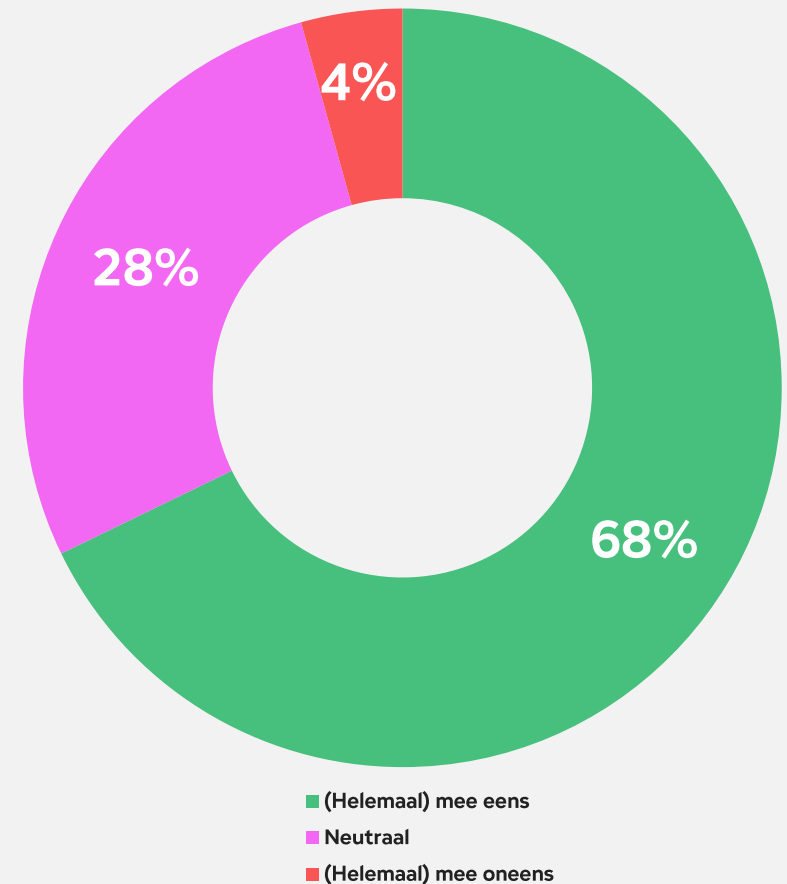

n=713

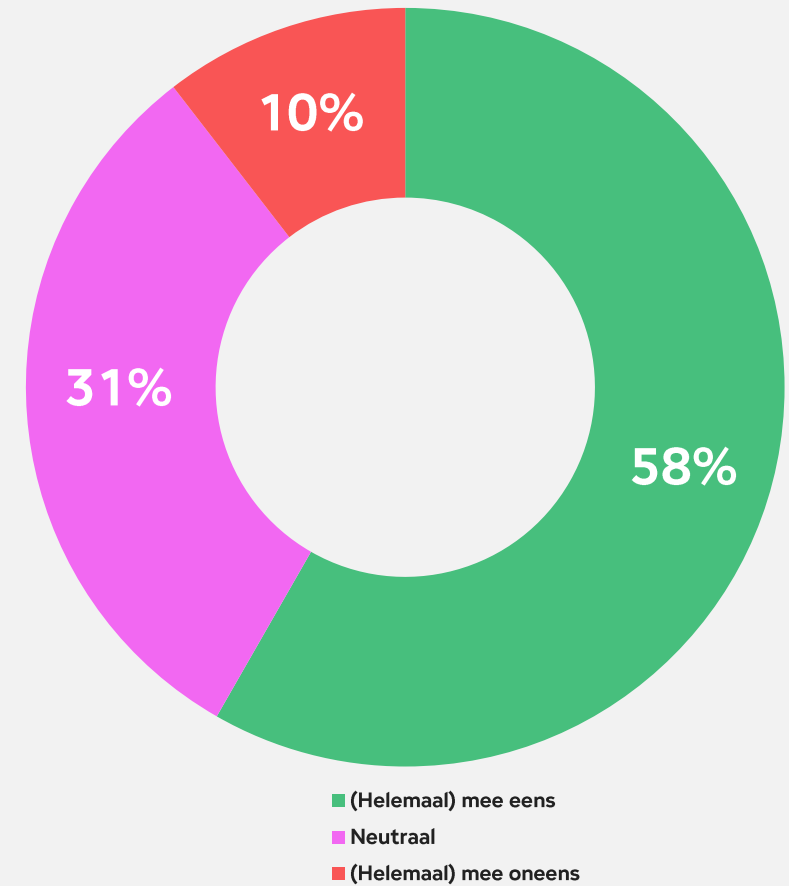
Twee derde van de deelnemers vindt Het Fonds een **goede subsidiereregeling** voor inwonersinitiatieven

Deelnemers konden hun antwoord uitleggen. De meest genoemde onderwerpen zijn:

- Financiële steun is waardevol
- Het Fonds heeft meer bekendheid nodig
- Aanvragen is voor sommige mensen te ingewikkeld
- Mooie manier om dorpen leefbaarder te maken en mensen samen te brengen

Ruim de helft van de deelnemers voelt zich betrokken bij de eigen leefomgeving

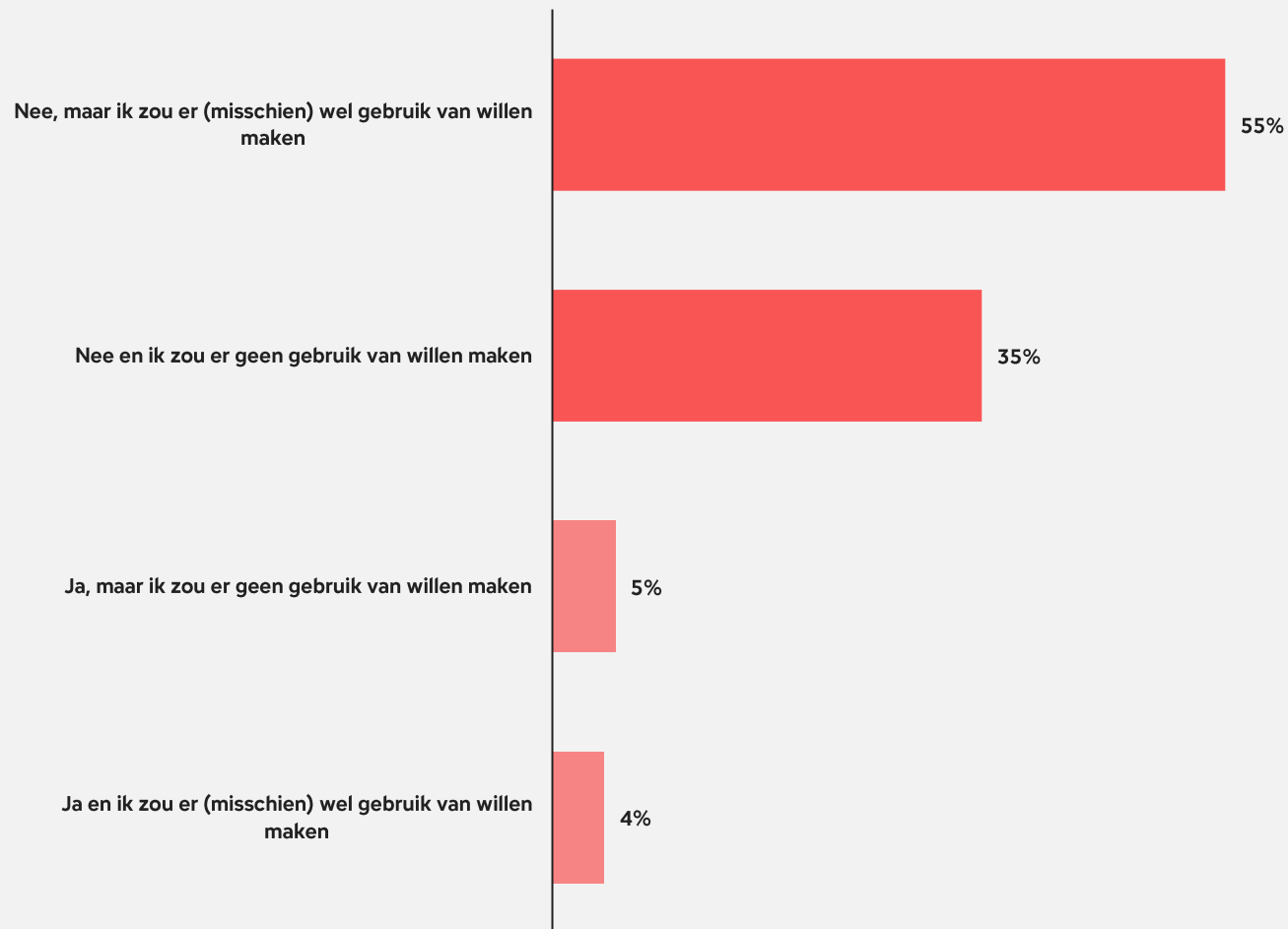

n=682

Let op: 'Weet ik niet/geen mening' is niet meegenomen in deze grafiek.

Negen op de tien deelnemers was **nog niet bekend met het uitdaagrecht**

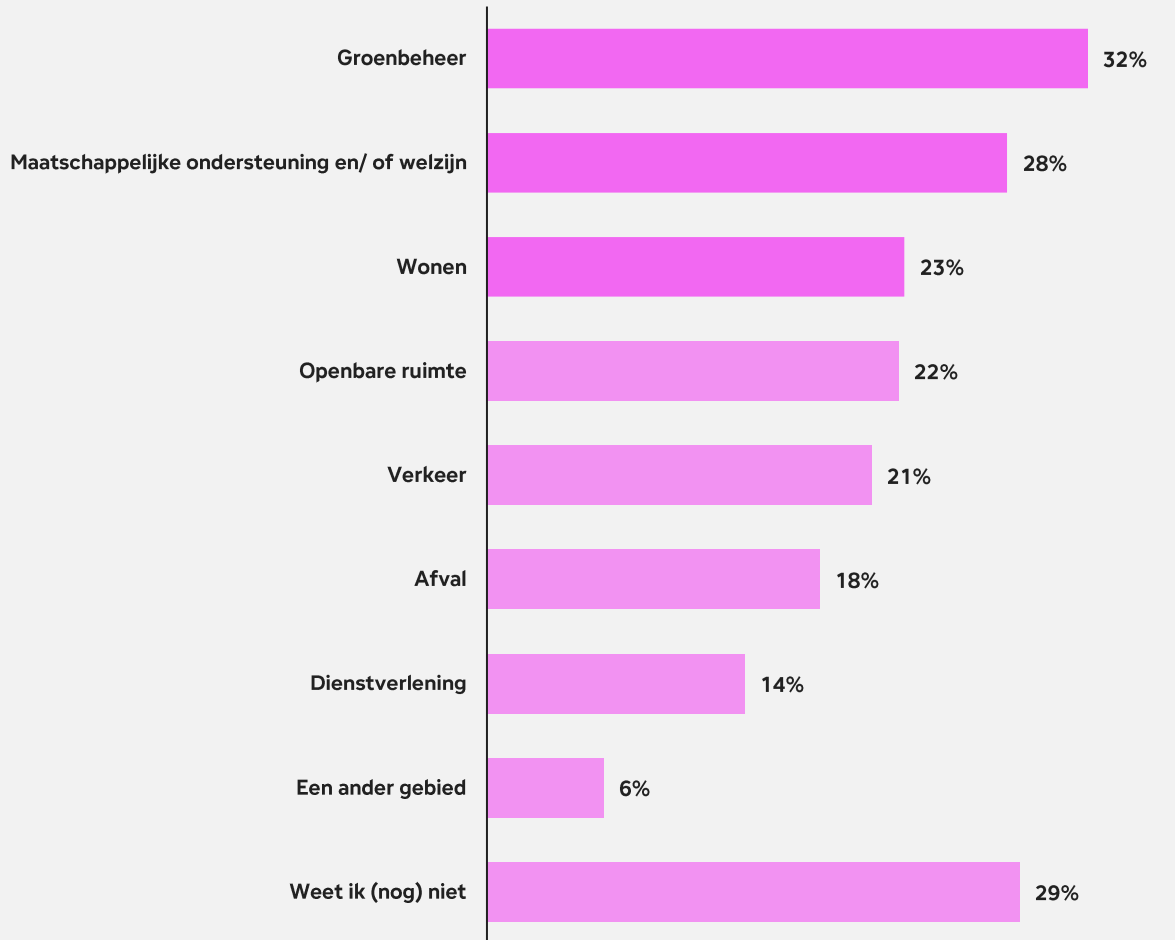
Ruim vijf op de tien deelnemers zou er (misschien) wel gebruik van willen maken.

n=713

Gebieden waar deelnemers (misschien) verantwoordelijkheid willen nemen

1. Groenbeheer
 2. Maatschappelijke ondersteuning en/of welzijn
 3. Wonen
-

n=432*

*Selectie: Deelnemer wil (misschien) gebruik maken van het uitdaagrecht.

Voorwaarden voor een goed werkend uitdaagrecht

1. Dat vooraf helder is wat de spelregels, taken en verwachtingen zijn
2. Dat er goede samenwerking en communicatie is tussen inwoners en gemeente
3. Dat het duidelijk is waar uitdaagrecht kan worden toegepast

n=706

Nadelen of aandachtspunten bij het uitdaagrecht

Vier op de tien (40%) deelnemers ziet nadelen of aandachtspunten bij het uitdaagrecht.

De meest genoemde onderwerpen zijn:

- **Continuïteit:** Deelnemers vragen zich af wie het overneemt als vrijwilligers stoppen, ziek worden of verhuizen. Er is vaak geen goede opvolging geregeld.
- **Overbelasting van vrijwilligers:** Vrijwilligers dragen al veel verantwoordelijkheid. Als daar gemeentelijke taken bijkomen, wordt het veel. Bovendien zijn er in veel dorpen al te weinig vrijwilligers.
- **Gemeente schuift taken af:** Deelnemers zijn bang dat de gemeente het uitdaagrecht gebruikt om te bezuinigen. De gemeente trekt dan haar handen ervan af, terwijl de verantwoordelijkheid bij vrijwilligers blijft liggen.
- **Onduidelijke verantwoordelijkheid en communicatie:** Deelnemers zijn bang dat het niet altijd duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook denken zij dat de communicatie binnen groepen en tussen inwoners en de gemeente een valkuil is.

Algemene opmerkingen van deelnemers

De meest genoemde onderwerpen zijn:

- **Communicatie verbeteren:** Veel deelnemers vinden dat de gemeente beter moet communiceren. Ze willen terugkoppeling na een melding of initiatief. Ook vragen ze om meer bekendheid over wat er mogelijk is.
- **Verantwoordelijkheid doorschuiven:** Een aantal deelnemers maakt zich zorgen dat de gemeente haar eigen verantwoordelijkheid doorschuift naar vrijwilligers en bewoners.
- **Subsidie toegankelijker maken:** Sommige deelnemers vragen om eenvoudigere regels en minder papierwerk bij het aanvragen van subsidie.

helderonderzoek.nl

info@helderonderzoek.nl

035 623 27 89

[@helderonderzoek](https://www.instagram.com/helderonderzoek)

Tesselschadelaan 15C
1217 LG Hilversum

Postbus 918
1200AX Hilversum

helder
onderzoek